

Til Finansdepartementet
via postmottak@fin.dep.no

7. juli 2022

Uttalelse fra Samfunnsbedriftenes Nettverk for Kraftprodusenter

Samfunnsbedriftenes Nettverk for Kraftprodusenter består av flere energivirksomheter som direkte eller indirekte produserer fornybar energi i Norge. Nettverket ser med bekymring flere utfordringer i kraftmarkedet som må adresseres. I en felles uttalelse ønsker Nettverket å peke på en av utfordringene og uttrykke vårt syn til løsninger.

Samfunnsbedriftenes nettverk for Kraftprodusenter mener justeringer i dagens regulatoriske system vil kunne sikre mer produksjon av fornybar energi fra vannkraft. Det anbefales derfor følgende:

- Innføre et bunnfradrag for grunnrentebeskatningen for å fjerne økonomisk motiverte tilpasninger til dagens system, med det resultat at kraftproduksjonen kan økes uten at produsenten taper inntekt.

Innfør bunnfradrag for grunnrentebeskatningen

Terskelen for grunnrentebeskatningen av vannkraft er en unødvendig hindring til økt kraftproduksjon i Norge. Det er uheldig at skatteterskelen setter en effektiv stopper for å sikre samfunnet mer av den kraften som etterspørres av industri og husholdninger. Samfunnsbedriftenes Nettverk for Kraftprodusenter taler derfor for en skatteendring som sikrer mer strøm fra norske vannkraftverk.

Vannkraftproduksjon beskattes høyt. Det er ingen annen virksomhet i fastlands-Norge som beskattes like tungt som vannkraftproduksjon. For eksempel betaler større vannkraftproduksjonsanlegg 59 prosent i skatt, mens vindkraftproduksjon bare beskattes med 22 prosent. Grunnrentebeskatningen forklarer det store gapet mellom teknologiene og illustrerer nødvendigheten av en teknologinøytral beskatning. Grunnrentebeskatningen setter også en effektiv stopper for viktige oppgraderinger av vannkraftverk som kan spare samfunnet for naturinngrep og samtidig generere store mengder strøm.

Grunnrentebeskatning er viktig av prinsipp fordi den sikrer at en del av avkastningen fra rikets naturressurser føres tilbake til felleskapet. Det er et rimelig utgangspunkt. Likevel må ikke beskatningen være til hinder for å sikre samfunnet tilgang på ny nødvendig kraftproduksjon.

I dag utløses grunnrentebeskatningen for vannkraftanlegg som bygges med generatorer større enn 10 megavoltampere (MVA). For anlegg med generatorer under 10 MVA-terskelen er skattesatsen 22 prosent, mens større anlegg over 10 MVA betaler ytterligere 37 prosent. Utfordringen ligger i at beskatningen er absolutt i sin utforming, ikke relativ. Med andre ord beskattes all kraftproduksjonen fra anlegg større enn 10 MVA med 59 prosent, og ikke bare den delen av produksjonen som regnes over terskelen. Det praktiske utfallet er at investeringer i generatorer rett i overkant av 10 MVA-grensen blir bedriftsøkonomisk ulønnsomme, til tross for at man kunne produsert mer kraft. Som en konsekvens bygges ny kraftproduksjon like under terskelen for å unngå og utløse grunnrentebeskatning. Det samme er tilfellet for opprustninger av eksisterende vannkraftverk.

Det er flere alternative løsninger som kan bidra til å forbedre dagens ordning. Et forslag er å øke selve terskelen, men det vil bare forskyve problemet videre.

Vi, i Nettverket for Kraftprodusenter, mener en god løsning er å innføre et bunnfradrag for grunnrenteskatt opptil 10 MVA-terskelen. Fradraget vil sørge for at kraftprodusenter bare betaler grunnrenteskatt for produksjonen over 10 MVA-terskelen og ikke av all kraften produsert.

Dette vil gi økte investeringer i lønnsomme opprustningsprosjekter, og skape mer ren kraftproduksjon til Norges befolkning og industri.

Andre elementer i modellen for grunnrenteskatt kan eventuelt justeres, dersom det er avgjørende at denne forbedringen av skattesystemet må være provenynøytral.

Hans Ivar Kolden
Konsernsjef Eidefoss

Olav Vehusheia
Daglig leder

Jan Gunnar Thors
Daglig leder

Ketil Kvaale
Administrerende direktør

Alf Vee Midtun
Administrerende direktør

Tor Masdal
Energiverksjef

Ola Raknes
Administrerende direktør

Per-Arne Edvardsen
Daglig leder

Glenn Qvam Håkonsen
Daglig leder

Bjørn Oluf Holmgren
Daglig leder kraftomsetning
og fjernvarme

Per Sigurd Hegerland
Daglig leder

Per Rune Storødegård
Daglig leder

Rune Nesheim
Administrerende direktør

